

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer	: 2026 / 2026-135875
Raadsvergadering d.d.	: 4 juni 2026
Portefeuillehouder	: J.G. Kramer
Programma	: (1) Ynwenner en Bestjoer
Naam opsteller	: S.K. Dijkstra (s.dijkstra@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp	: Nieuwe coalitie en college
Begrotingswijziging	: Ja

Voorgesteld besluit

1. Bijgaand coalitieakkoord “Samen bouwen aan een sterke toekomst” aan het college aan te bieden als politiek bestuurlijk kader voor de raadsperiode 2026 – 2030 en daarbij het college te verzoeken dit akkoord uit te voeren en te vertalen in de P&C-stukken.
2. De volgende leden te benoemen tot lid van de commissie “Benoembaarheid wethouders”:
 - a. Dhr. A.A. Buwalda;
 - b. Dhr. S.J. Vogelzang;
 - c. Dhr. M. de Boer.
3. Te kiezen en te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân:
 - a. Mevrouw G.J. (Geertje) Schoorstra-Boeijenga, Ternaard, met een tijdsbestedingsnorm van 100%;
 - b. Mevrouw D. (Dikkie) Alkema, Dokkum, met een tijdsbestedingsnorm van 90%;
 - c. Mevrouw E. (Lysbeth) Vellinga-Zeilstra, Dokkum, met een tijdsbestedingsnorm van 85%;
 - d. De heer P.L. (Pieter) Braaksma, Ie, met een tijdsbestedingsnorm van 85%;
 - e. Mevrouw G.J. (Gerda) Bos-Jonkman, De Falom, met een tijdsbestedingsnorm van 85%.
4. Aan mevrouw G.J. Bos-Jonkman, De Falom, conform artikel 36a lid 3 Gemeentewet voor de duur van een jaar ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap.
5. De begroting te wijzigen met begrotingswijziging nr. 16, voor de jaren 2026 t/m 2030.

Inleiding

Op 18 maart 2026 hebben de kiesgerechtigde inwoners van Noardeast-Fryslân een nieuwe raad gekozen.

De verkozen fracties hebben in het zogeheten Duidingsdebat op 23 maart 2026 ingestemd met het bijgaande formatieprotocol (bijlage 1). Daarin is onder meer bepaald dat het proces richting een nieuwe coalitie en een nieuw college zal bestaan uit een verkenningsfase en een formatiefase.

In het Verkenningsdebat op 30 maart 2026 is de opdracht van de verkenner vastgesteld en is de heer Harry Oosterman benoemd als verkenner.

Op 16 april 2026 is het verslag van de verkenner besproken en is de formatieopdracht door de raad vastgesteld (bijlage 2). In dezelfde raadsvergadering is mevrouw C.M. de Pee benoemd als formateur. Zij is vervolgens gesprekken gestart met de fracties van CDA, S!N, CU, GB en VVD om te komen tot een nieuwe coalitie en een nieuw college.

Op 28 mei 2026 heeft mevr. De Pee haar bevindingen aan de raad gerapporteerd en toegelicht. Op basis van deze bevindingen kan de raad nu tot besluitvorming overgaan.

Beoogd effect

Het is de raad die de wethouders benoemt en daarmee het college van burgemeester en wethouders weer volledig maakt voor de huidige raadsperiode 2026 – 2030.

Argumenten

1.1 De (beoogde) coalitiefracties CDA, S!N, ChristenUnie, GBNF en VVD hebben een coalitieakkoord afgesproken, “Samen bouwen aan een sterke toekomst” (bijlage 3).
Het coalitieakkoord is volgens de zes programma’s van de programmabegroting opgebouwd. Het schetst de hoofdlijnen voor de ontwikkeling van Noardeast-Fryslân in de komende bestuursperiode. De daarmee gepaarde gaande kosten worden verantwoord in de financiële paragraaf.

Met dit coalitieakkoord kiest de coalitie voor een Noardeast-Fryslân dat:

- dichtbij en betrouwbaar is in bestuur en dienstverlening;
- sterk in de mienskip staat en open staat voor iedereen;
- zorgvuldig omgaat met middelen en keuzes;
- werkt aan een toekomstbestendige gemeente.

In het akkoord wordt op een aantal onderwerpen op hoofdlijnen aangegeven wat de bestuurlijke lijn voor de komende jaren zal zijn. Het is daarmee het politiek bestuurlijk kader voor de raadsperiode 2026 – 2030. Aan het (nieuwe) college wordt verzocht het coalitieakkoord meer concreet en herkenbaar te vertalen in de komende P&C-stukken: Kadernota, Begroting, Tussentijdse rapportages en Jaarrekeningen.

Het akkoord is geen wettelijk vereiste, maar is een afspraak tussen de vijf coalitiefracties. De raad als geheel kan hier kennis van nemen en is niet aan de inhoud van het akkoord gebonden; het betreft een politiek, geen juridisch akkoord. Wel zal het akkoord voor het college en de organisatie dienen als leidraad voor het beleid de komende periode, door het uit te werken in de verschillende P&C-documenten deze raadsperiode. Het is daarom voor de niet coalitiefracties ook wenselijk om aan te geven in hoeverre men zich kan vinden in dit akkoord.

2.1 Bij elke benoeming van wethouders stelt de raad een commissie “Benoembaarheid wethouders” in, die onderzoek verricht naar de benoembaarheid van een of meerdere wethouders en de raad hierover schriftelijk adviseert (artikel 8 RvO).

Deze ad-hoc-commissie bestaat uit drie leden van de raad en wordt ondersteund door de griffier. Voorgesteld wordt de leden Buwalda, Vogelzang en De Boer in deze commissie te benoemen.

De kandidaat-wethouders leggen tijdig de documenten en informatie over die nodig zijn voor de door de commissie te verrichten toetsing. Daarbij gaat het naast de wettelijke eisen, ook om de in het Reglement van Orde van de raad opgenomen voorschriften. Daaronder valt ook een risicoanalyse integriteit die door een extern bureau voor alle kandidaat-wethouders is verricht.

3.1 Het college telt na benoeming vijf wethouders.

Net als in de vorige raadsperiode wordt voorgesteld om vijf wethouders te benoemen. Gezien de opgaven waar de gemeente voor staat, wordt dit nodig geacht. Wel is het aantal fte door een viertal parttimers verlaagd van 5,0 naar 4,45 fte. Een deeltijdwethouder heeft overigens een volledige stem in het college.

Op voorstel van de CDA-fractie wordt de raad voorgesteld mevrouw G.J. (Geertje) Schoorstra-Boeijenga, Ternaard, op grond van artikel 37 Gemeentewet te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân. Mevr. Schoorstra-Boeijenga is per direct beschikbaar en benoembaar.

Op voorstel van de SIN-fractie wordt de raad voorgesteld mevrouw D. (Dikkie) Alkema, Dokkum, op grond van artikel 37 Gemeentewet te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân. Mevr. Alkema is per direct beschikbaar en benoembaar.

Op voorstel van de CU-fractie wordt de raad voorgesteld mevrouw E. (Lysbeth) Vellinga-Zeilstra, Dokkum, op grond van artikel 37 Gemeentewet te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân. Mevr. Vellinga-Zeilstra is per direct beschikbaar en benoembaar.

Op voorstel van de GB-fractie wordt de raad voorgesteld de heer P.L. (Pieter) Braaksma, Ie, op grond van artikel 37 Gemeentewet te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân. Dhr. Braaksma is per direct beschikbaar en benoembaar.

Op voorstel van de VVD-fractie wordt de raad voorgesteld mevrouw G.J. (Gerda) Bos-Jonkman, De Falom, op grond van artikel 37 Gemeentewet te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân. Mevr. Bos-Jonkman is per direct beschikbaar en benoembaar.

Het staat andere raadsleden overigens vrij om met andere kandidaten te komen.

3.2 Verkiezing.

Alvorens tot benoeming te kunnen overgaan dient de raad eerst de voorgedragen kandidaten schriftelijk te kiezen. De stemming over personen is op grond van de Gemeentewet geheim en daarom altijd schriftelijk. Ter vergadering zullen stembriefjes worden uitgereikt. Mevr. Schoorstra-Boeijenga en mevr. Vellinga-Zeilstra mogen zelf als raadslid aan de stemming deelnemen. De voorzitter zal ter vergadering de raadsleden Streekstra en Tacoma-Dijkstra tot commissie van stemopneming benoemen.

3.3 Van de gekozen wethouders worden vervolgens, volgens het Reglement van Orde van de raad, de ‘geloofsbriefjes’ onderzocht.

Daarbij gaat het om de volgende wettelijke vereisten: Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), ingezetenschap, leeftijd, kiesrecht, openbare betrekkingen, nevenfuncties, verboden handelingen en het naleven van de

Gedragscode voor het college. Ook dienen op grond van het Reglement van Orde de uitkomsten van een risicoanalyse integriteit te worden overlegd.

Dit onderzoek wordt verricht door de raadsleden die bij besluitpunt 2 daartoe door de raad zijn benoemd.

3.4 De raad kan na verkiezing tot benoeming overgaan.

Voorstel is om de verkozen wethouders te benoemen met de aangegeven tijdbestedingsnorm, in totaal dus voor 4,45 fte. De wethouders dienen deze benoeming aan te nemen. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de wethouders ten slotte de volgende eed of verklaring en belofte, in handen van de voorzitter, af:

«Ik swar (ferklearje) dat ik, om ta wethâlder beneamd te wurden, streekrocht noch midlik, ûnder wat namme of wat ferlechje ek, hokker jefte of geunst dan ek jûn of ûnthjitten haw.

Ik swar (ferklearje en ûnthjit) dat ik, om eat yn dit amt te dwaan of te litten, streekrocht noch midlik hokker geskink of hokker ûnthjit dan ek oannommen haw of oannimme sil.

Ik swar (ûnthjit) dat ik trou wêze sil oan 'e Grûnwet, dat ik de wetten neikomme sil en dat ik myn plichten as wethâlder yn alle oprjochtens ferfolje sil.

*Sa wier helpe my God Almachtich!
(Dat ferklearje en ûnthjit ik!)»*

Uiteraard kan ook voor de Nederlandse versie worden gekozen.

De zittende wethouders treden af op het moment dat de raad ten minste de helft van de nieuwe wethouders heeft benoemd en deze benoemingen zijn aangenomen.

4.1 Voor het wethouderschap is vereist dat men ingezetene van de gemeente Noardeast-Fryslân is.

Mevr. Bos-Jonkman woont evenwel buiten onze gemeente. De raad kan voor de duur van een jaar ontheffing verlenen van het vereiste van ingezetenschap. De ontheffing kan in bijzondere gevallen, telkens met een periode van maximaal een jaar, worden verlengd.

5.1 Het aantal fte is, net als in de vorige raadsperiode, groter dan in de begroting is opgenomen.

De financiële gevolgen hiervan zijn opgenomen in de paragraaf Financiën.

Kanttekeningen en risico's

Vanuit de risicoanalyse integriteit blijkt dat er geen belemmeringen zijn om de kandidaten te benoemen tot wethouder. De volledige rapportage is beschikbaar voor en beoordeeld door de leden van de Commissie "Benoembaarheid wethouders". De verkorte versie is voor raadsleden in iBabs geplaatst (Bijlage 4). Ook is van alle kandidaten een Verklaring Omtrent het Gedrag ontvangen.

Financiën

In de begroting is voor wethouders 3,2 fte opgenomen. Nu wordt voorgesteld de formatie uit te breiden naar 4,45 fte. Dit is (iets) minder dan in de vorige periode, maar nog steeds meer dan in de begroting is opgenomen. De kosten van deze 1,25 fte extra zijn € 181.000 en gaan ten koste van het begrotingsresultaat.

Voor deze uitbreiding van de wethoudersformatie is geen dekking in de huidige gemeentebegroting 2026-2030. Aangezien het geen incidentele post is maar een structurele last voor de komende jaren, dienen deze meerkosten verwerkt te worden via de staat van baten en lasten.

De impact van de extra loonkosten heeft het onderstaande effect op het structureel begrotingssaldo. In 2026 is de impact doorgerekend vanaf de maand juni 2026.

De Meerjarenbegroting 2027 - 2029					
Bedragen in € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Structureel begrotingssaldo	2.982	1.522	-3.259	-2.040	-2.040
Hogere Loonkosten wethouders (+1,25 FTE)	-106	-181	-181	-181	-181
Gewijzigd structureel begrotingssaldo	2.876	1.341	-3.440	-2.221	-2.221

De structurele verwerking in de gemeentebegroting, ten laste van het begrotingsresultaat, gaat via begrotingswijziging nr. 16, voor de jaren 2026 t/m 2030.

Bijlagen

1. Formatieprotocol Noardeast-Fryslân d.d. 23 maart 2026;
2. Opdracht voor de formatie in Noardeast-Fryslân d.d. 16 april 2026;
3. Coalitieakkoord "Samen bouwen aan een sterke toekomst";
4. Verkorte versies risicoanalyse integriteit wethouderskandidaten (alleen voor raadsleden).

Dokkum, 22 mei 2026

De griffier van de gemeenteraad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

mr. S.K. Dijkstra

Raadsbesluit

2026-135875

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van de griffier van 22 mei 2026;

gelet op het bepaalde in de artikelen 35 t/m 38 en 40 t/m 42 Gemeentewet en artikel 8 van het Reglement van Orde;

Besluit:

1. Bijgaand coalitieakkoord “Samen bouwen aan een sterke toekomst” aan het college aan te bieden als politiek bestuurlijk kader voor de raadsperiode 2026 – 2030 en daarbij het college te verzoeken dit akkoord uit te voeren en te vertalen in de P&C-stukken.
2. De volgende leden te benoemen tot lid van de commissie “Benoembaarheid wethouders”:
 - a. Dhr. A.A. Buwalda;
 - b. Dhr. S.J. Vogelzang;
 - c. Dhr. M. de Boer.
3. Te kiezen en te benoemen tot wethouder van de gemeente Noardeast-Fryslân:
 - a. Mevrouw G.J. (Geertje) Schoorstra-Boeijenga, Ternaard, met een tijdsbestedingsnorm van 100%;
 - b. Mevrouw D. (Dikkie) Alkema, Dokkum, met een tijdsbestedingsnorm van 90%;
 - c. Mevrouw E. (Lysbeth) Vellinga-Zeilstra, Dokkum, met een tijdsbestedingsnorm van 85%;
 - d. De heer P.L. (Pieter) Braaksma, Ie, met een tijdsbestedingsnorm van 85%;
 - e. Mevrouw G.J. (Gerda) Bos-Jonkman, De Falom, met een tijdsbestedingsnorm van 85%.
4. Aan mevrouw G.J. Bos-Jonkman, De Falom, conform artikel 36a lid 3 Gemeentewet voor de duur van een jaar ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap.
5. De begroting te wijzigen met begrotingswijziging nr. 16, voor de jaren 2026 t/m 2030.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 4 juni 2026.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer